

Rechtskundig Weekblad

Vereeniging zonder winstgevend doel

Verschijnt elken Zondag

Abonnementsprijs : 100 fr. per jaar

Postcheckrekening N° 3185.22

Alle rechterlijke uitspraken, artikels en andere bijdragen, alsook boeken ter bespreking te zenden aan den secretaris-hoofdopsteller

Mr RENE VICTOR

Italiëlei, 99, Antwerpen

Opgaaf betreffende intekening en adreswijziging, aanvraag van losse nummers en alle mededeelingen betreffende het beheer te zenden aan den secretaris-schatbewaarder

Mr JOHN STOCKMANS

Mechelsche Steenweg, 201, Antwerpen

Over de bevoegdheid der Boetstraffelijke Rechtbanken om kennis te nemen van eenvoudige overtredingen

Enkele beschouwingen over de toepassing van artikel 192 van het Wetboek van Strafrechtspleging, gewijzigd door artikel 2 van het Koninklijk Besluit van 10 Januari 1935 (n° 59).

Weinig bepalingen van de strafproceduur hebben aanleiding gegeven tot zoovele, soms vinlige, betwistingen, als het artikel 192 van het Wetboek van Strafrechtspleging, onlangs gewijzigd door het Koninklijk Besluit van 10 Jan. 1935. Duidelijkheidshalve drukken wij hier beide teksten over.

Oud artikel 192 : Indien het feit slechts een overtreding is, en indien de publieke partij of de burgerlijke partij de verwijzing niet gevraagd heeft, past de rechtbank de straf toe en beslist over de schadevergoeding, zoo er aanleiding toe bestaat.

In dit geval is het vonnis in laatsten aanleg.

Nieuw artikel 192 : Indien het feit slechts een politie-overtreding is of een misdrijf waarvan de kennisneming bij artikel 138, 1° tot 9°, van dit Wetboek of bij een bijzondere bepaling aan den politierechter wordt opgedragen, past de rechtbank de straf toe en beslist over de schadevergoeding zoo er aanleiding toe bestaat.

De discussies die zich hebben ontsponnen rond het vroeger artikel 192, waren vooral tweërlei:

1) Zijn de vonnissen, waarin de boetstraffelijke rechtbank straffen heeft toegepast wegens een overtreding die samenhangend is met een wanbedrijf (slagen en beledigingen) of wegens een wanbedrijf en een overtreding die een on-

deelbaar geheel uitmaken (verwondingen toegebracht door een daad die tevens een overtreding is van een politiereglement) vatbaar voor beroep voor wat de uitgesproken politiestraf betreft, — of is het beroep krachtens artikel 192 van het Wetboek van Strafvordering uitgesloten.

2) Heeft de beklaagde, wanneer hij, hetzij door het openbaar ministerie, hetzij door rechtstreeksche dagvaarding wegens een *overtreding* voor de *boetstraffelijke* rechtbank wordt gedaagd, het recht de onbevoegdheid dezer rechtbank tegen te werpen?

I. *Aan het eerste dezer twistpunten*, dat reeds door het arrest van ons Hof van Verbreking van 17 Maart en 16 Juni 1924, Pas. 1924, I, 164 en 408, in den zin der mogelijkheid van beroep werd opgelost, is thans definitief een einde gesteld, vermits in den nieuwen tekst van het artikel, het tweede lid weggelaten werd.

In het Verslag aan den Koning, dat het Koninklijk Besluit van 10 Januari voorafgaat, wordt hierop duidelijk gewezen: « Die afwijking van het beginsel van de twee graden van rechtsmacht is des te minder te verstaan, daar de rechtbank wanneer zij uitspraak doet over een overtreding, omdat deze overtreding verknocht is met een bij die rechtbank aangebracht

wanbedrijf, slechts een vonnis in eersten aanleg verdient. »

Men kan hieruit besluiten, dat, wanneer bij toepassing van artikel 192 de boetstraffelijke rechtbank kennis zal nemen van een overtreding, het vonnis altijd vatbaar zal zijn voor beroep. Het nieuwe artikel is slechts de onafwendbare conclusie van een rechtspraak, die steeds meer en meer het beginsel van den dubbel graad van rechtsmacht heeft bevestigd. (7 September 1883, Pas. I, 352; 27 October 1884, Pas. I, 316; 7 Januari 1895, Pas. I, 67.)

II. *De tweede betwisting* die de toepassing van artikel 192 van het Wetboek van Strafrechtspleging heeft doen ontstaan, werd echter door de formuleering van den nieuwen tekst niet uit den weg geruimd.

Waar het Koninklijk Besluit in artikel 2 de woorden «indien de publieke partij of de burgerlijke partij de verwijzing niet gevraagd heeft» laat wegvallen zou men bij eerste lezing van den tekst geneigd zijn aan te nemen, dat deze nu *imperatief* is in de drie gevallen die er in voorzien worden.

1° De boetstraffelijke rechtbank zal de « straf toepassen » en beslissen over de schadevergoeding :

- 1) indien het feit slechts een politie-overtreding is;
- 2) indien het een der misdrijven is opgesomd in artikel 138 van § 1 tot § 9 van het Wetboek van Strafvordering;
- 3) indien het een misdrijf is, dat door een bijzondere bepaling aan den politierechter wordt opgedragen.

De eerste vraag echter die oprijst is de volgende : waarom heeft men de woorden « indien de publieke partij of de burgerlijke partij de verwijzing niet gevraagd heeft » laten wegvallen?

Het Verslag aan den Koning bezorgt ons het antwoord :

« Dat recht, — de verwijzing te vragen, — zal zonder gevolg blijven daar het beroep ontvankelijk is; het is overigens niet te verdedigen dat terwijl bedoeld recht aan de vervolgende partij — openbaar ministerie of burgerlijke partij die rechtstreeks heeft gedagvaard — gegeven wordt, het aan de verdachte zou geweigerd worden. »

Hieruit kan men afleiden :

a) Dat de vraag van verwijzing — dit is het opwerpen van de onbevoegdheid — in verband

moet gesteld worden met het vroegere tweede lid van het artikel bepalende dat in de gevallen door het artikel bedoeld het vonnis niet vatbaar zou zijn voor beroep.

De wetgever toont hier zijn bezorgdheid om een der stelregels onzer strafproceduur : de dubbele graad van jurisdictie te doen eerbiedigen (Faustin-Hélie, T. II, 2096). Daar waar in ieder geval het beroep mogelijk is, heeft de verwijzing althans voor de vervolgende partij minder belang;

b) dat beide partijen — de vervolgende en de beklaagde — op gelijken voet moeten worden gesteld, m.a.w. de wetgever bevestigt eens te meer het beginsel, dat de rechten der verdediging ongeschonden moeten blijven.

Wij komen aldus tot het besluit : *in de gevallen voorzien door art. 192 zal de Boetstraffelijke rechtbank uitzonderlijk bevoegd zijn*; de verwijzing mag niet meer worden gevraagd — dus de onbevoegdheid niet meer worden opgeworpen. Maar het beroep is in *al die gevallen mogelijk*.

Waar het dus op aankomt is te bepalen welke gevallen juist worden voorzien door onzen tekst.

In de twee laatste gevallen kan hieromtrent geen misverstand ontstaan. Het geldt hier ofwel a) de bijzondere gevallen voorzien bij art. 138 1°-9°, van het wetboek van strafrechtshandeling (zie opsomming in dit artikel) ofwel b) *misdrijven* die bij eene speciale bepaling aan den politierechter worden opgedragen. (Hier valt op te merken dat de art. 1 en 2 van de wet van 1 Mei 1849 door art. 1 van K.B. van 10 Januari werden afgeschaft.)

Hoe moet men echter den tekst van art. 192 verklaren in zooverre deze luidt : « Indien het feit slechts eene politieovertreding is... »

Het moet niet betoogd worden dat dit niet kan willen zeggen dat de boetstraffelijke rechtbank bevoegd is voor alle overtredingen. Deze zijn volgens art. 137 van het wetboek van strafvordering uitdrukkelijk aan de bevoegdheid onderworpen van de « Vrederechters als politierechters ».

Van welke politieovertredingen kan hier dan wel sprake zijn ?

In zijn merkwaardig advies dat het arrest van 28 Januari 1924 Pas. 1924, 1, 164 voorafgaat, onderzoekt Procureur Generaal Leclercq nauwkeurig de toepassingsfeer van het eerste lid van den hier besproken tekst.

Deze zou kunnen toepasselijk zijn in drie gevallen :

Eerste geval. De vervolgende partij, hetzij het openbaar Ministerie, hetzij de burgerlijke partij bij rechtstreeksche dagvaarding, heeft eene vergissing begaan. Zij heeft gedacht dat het feit een wanbedrijf was en heeft voor de boetstraffelijke rechtbank gedaagd.

Het blijkt echter bij het eerste aanzicht en omzeggens « de plano », m.a.w. het is duidelijk door de bewoordingen zelf die in de rechtstreeksche dagvaarding werden gebruikt, dat de rechtbank onbevoegd is daar het feit zooals het aangegeven wordt — afgezien van de qualificatie zelf die men er aan geeft — niets anders is dan een overtreding.

Men heeft b.v. voor de boetstraffelijke rechtbank gedaagd wegens uitlatingen, die men als eerroof of laster bestempelt of zonder ze te bestempelen eenvoudig aanhaalt en die klaarblijkelijk slechts eene beleediging uitmaken.

Het Hof van Verbreking had aanvankelijk in zijn arrest van 17 Juli 1882 Pas. 1882, 1, 328 verklaard dat in dit geval de boetstraffelijke rechtbank bevoegd was in eersten en laatsten aanleg, voor zooveel er geen vraag van verzending werd gedaan.

Wij moeten hier echter aanstippen dat zelfs dit arrest op formeele wijze ook aan den beklaagde het recht erkent de verzending te vragen. Zelfs vroeger had onze Belgische rechtspraak in een arrest van het Hof van Beroep te Brussel d.d. 17 Maart 1877 het zelfde recht aan den beklaagde erkend.

Wij deelen hieronder dit arrest mede dat aan duidelijkheid niets te wenschen overlaat (1).

Later heeft het Hof van Verbreking zijne rechtspraak gewijzigd en door het arrest van 11 Januari 1904 Pas. 1904, 1, 105 zegt het Hof dat de rechtbank zich in zulk geval ambtshalve moet onbevoegd verklaren vermits art. 192 van het W.B. van Str. rechtspl. niet toepasselijk is.

Terwijl de *Belgische rechtsleer* en *rechtspraak* aldus evolueerden naar de verplichte onbevoegdheid, ambtshalve door de Boetstraffelijke rechtbank uit te spreken (zie Beltjens. Code d'Instruction Criminelle, art. 192 nr. 1 - 10 en 13. Rép. Prat. du Droit Belge V° Compétence en matière repressive nr. 121) staat de *Fransche rechtspraak* aan den beklaagde slechts toe « in limine litis » de onbevoegdheid tegen te werpen.

De *Fransche rechtsleer* is verdeeld over de

quaestie te weten of de rechtbank zich ambtshalve onbevoegd moet verklaren.

In negatieve zin beslist Faustin-Hélie *Traité de l'Instruction Criminelle* t. III n° 3590 :

Le prévenu cité en police correctionnelle à raison d'un fait qui d'après la citation, ne constitue qu'une simple contravention, peut demander son renvoi devant le tribunal de police, pourvu qu'il forme cette demande in limine litis, car, après le débat, ce droit n'appartient, aux termes de l'art. 192 et 213 qu'à la partie publique et à la partie civile. La cour de cassation a jugé en ce sens « que l'art. 192 sainement interprété il résulte que le prévenu cité devant le tribunal de police correctionnelle pour un fait qui, d'après l'acte de citation, ne constitue qu'une simple contravention de police, peut avant toute instruction, demander son renvoi devant le juge de police; que cette demande de renvoi ne lui est interdite que lorsqu'il a laissé ouvrir les débats; qu'il ne pourrait alors et quand il verrait sa condamnation imminente, décliner la compétence d'un tribunal ayant la plénitude de juridiction et devant lequel il avait consenti à procéder; que si l'art. 192 n'autorise formellement que la partie publique et la partie civile à demander le renvoi, c'est que la citation étant leur propre fait; on aurait pu en tirer une fin de non-recevoir contre leur demande, et qu'on ne peut pas induire de son silence à l'égard du prévenu, qu'il lui a refusé ce qu'il accordait aux autres parties.

In denzelfden zin Faustin-Hélie : *Pratique Criminelle des Cours et Tribunaux* 3de ed. door Depeiges t. I n° 523.

Integendeel volgens Fuzier-Herman V° Tribunal de Police Correctionnelle n° 581 en 587 alsmede Fuzier-Herman Suppl. eod. v° 581 en volg. zou de rechtbank zich ambtshalve moeten onbevoegd verklaren en a fortiori de besluiten vanwege een der partijen, strekkende tot de onbevoegdheid, aanvaarden.

«La jurisprudence analysée au Rép.», lezen wij in het supplement van Fuzier-Hermann, «et qui s'est maintenue depuis, sur l'application de l'article 192 du Code d'instruction criminelle paraît s'être assez éloignée de la lettre même de cette disposition.

Elle a, d'une part introduit, dans le commentaire de cet article, une distinction qui ne résulte pas de son texte en décidant autrement du cas où la citation elle-même révèle, dans le fait incriminé, le caractère d'une contravention de

simple police, et du cas où c'est au cours des débats que le fait a été dépouillé des caractères constitutifs du délit pour dégénérer en simple contravention.

C'est dans ce dernier cas seulement qu'elle applique dans sa rigueur littérale, notre article, en obligeant le tribunal à rester saisi, et à prononcer, s'il y a lieu, la peine de simple police faute d'un déclinatoire ouvert, ouvert au ministère public et à la partie civile, mais irrecevable de la part du prévenu. Dans l'autre cas, auquel l'exception créée par l'art. 192 demeurerait étrangère, *le tribunal devrait se déclarer d'office incompétent et à plus forte raison, faire droit au déclinatoire du prévenu comme à ceux du ministère public et de la partie civile, avec cette restriction cependant au droit du prévenu, qu'il devrait présenter son déclinatoire in limine litis, restriction injustifiable en droit, s'agissant d'une incompétence ratione materiae qui a un caractère d'ordre public.* »

Le défaut de logique et d'harmonie de cette construction juridique a motivé de très justes critiques dans la doctrine. »

Wij komen aldus tot de volgende vaststelling.

Wanneer klaarblijkelijk het feit waarvoor men voor de boetstraffelijke rechtbank heeft gedaagd slechts een overtreding is, dan moet volgens de Belgische rechtsleer en de Belgische rechtspraak de rechtbank zich ambtshalve onbevoegd verklaren.

Wat de Fransche rechtsleer betreft zij is verdeeld zooals hierboven aangeduid. De Fransche rechtspraak neemt aan dat de rechtbank zich niet ambtshalve moet onbevoegd verklaren maar dat de gedaagde het recht heeft de onbevoegdheid tegen te werpen. Hij moet het echter doen in limine litis (zie Cass. Fr. 30 Januari 1885 D. P. 1885, 1, 335 — impliciete beslissing — Chambery 12 Juli 1928, S. 1929, II, 156).

Men zal ongetwijfeld erkennen dat in overeenstemming met de hierboven aangehaalde kritiek (Fuzier-Herman, Suppl. loc. cit.) de Belgische rechtspraak logischer is, vermits het hier geldt eene onbevoegdheid «ratione materiae», die van openbare orde is en derhalve in elken stand van het geding moet kunnen opgeworpen worden en ook door de rechtbank ambtshalve dient te worden in acht genomen.

Men kan ook de vraag stellen : Wanneer zal het uit de dagvaarding af te leiden zijn dat het *klaarblijkelijk* eene gewone overtreding geldt

welke « de plano » de onbevoegdheid van de rechtbank doet erkennen ?

Het antwoord op deze vraag wordt duidelijk verstrekt door Fuzier-Herman V^o Trib. de Police Correctionnelle n° 584.

« Il est assez délicat de préciser dans quels cas le caractère de contravention résulte de la citation elle-même. En admettant qu'il n'y ait pas lieu de s'attacher à la qualification donnée au fait incriminé, il faut tout au moins que le caractère de ce fait ressorte assez clairement des termes de la citation pour qu'il puisse être statué sur l'exception avant toute instruction tendant à établir la nature du fait; il faut, en un mot, que la nature du fait ne présente aucun doute au premier examen. »

Tweede geval. Er werd eigenlijk geen vergissing begaan. Het feit zooals het werd voorgesteld behoort wel tot de bevoegdheid van de boetstraffelijke rechtbank. Maar het is ter zitting en na onderzoek gebleken dat het feit slechts een overtreding is b.v. dat het misdrijf dat men aanzien had als zijnde slagen en verwondingen, slechts een lichte gewelddaad is en derhalve eene overtreding in plaats van een wanbedrijf.

Il est encore un autre cas — aldus Répertoire pratique du droit Belge V^o Compétence en mat. répress. n° 121 — dans lequel le Tribunal correctionnel connaît des contraventions; c'est le cas prévu par l'art. 192 C. instr. crim.

Un fait qui, tel qu'il est qualifié dans la citation ou dans l'ordonnance de renvoi, constitue un délit, peut dégénérer en contravention à l'audience; ainsi une prévention d'outrage à un fonctionnaire public dans l'exercice de ses fonctions peut à la lumière des débats, apparaître comme une injure simple; des coups et blessures volontaires peuvent se transformer en violences légères.

En pareille hypothèse, le prévenu ne peut pas décliner la compétence du tribunal correctionnel. Seules la partie publique et la partie civile le peuvent; mais, si ni l'une ni l'autre n'usent de cette faculté, le tribunal correctionnel statue, et son jugement est en dernier ressort. (Thans sedert K. B. 10 Jan. 1935, en « premier ressort ».)

Het ware ondoelmatig en daarbij tijdverspillend in dit geval de zaak voor den politierechter te verzenden en art. 192 is hier dus onbetwistbaar van toepassing. De verzending mag niet meer worden gevraagd, maar het vonnis dat

een politiestraf zal uitspreken blijft altijd vatbaar voor beroep.

Dit zal de normale toepassingsfeer van art. 192 van het Wetboek van strafwetspleging zijn.

Dit schijnt ons bepaald te blijken uit het commentaar van G. Schuind « Les tribunaux correctionnels jugent 1)... 2)... 3) les faits portés devant eux sous une qualification de leur compétence mais reconnus être des contraventions ou des délits dont la connaissance est attribuée au juge de police par l'art. 138 du Code d'instruction criminelle ou par une disposition spéciale (Code d'instruction crim. art. 192) (Traité Prat. de Droit Criminel T. I, p. 353, 2e ed.).

De rechtbank zal dus alleen bevoegd blijven indien door de dagvaarding het feit werd voorgesteld als een wanbedrijf behorende tot de bevoegdheid der Boetstraffelijke rechtbank en zulks inderdaad het geval blijkt te zijn, maar niet, wanneer uit de termen der dagvaarding zonder ernstige tegenspraak moet worden afgeleid, dat het hier een vergissing geldt en dat het misdrijf klaarblijkelijk van de bevoegdheid is van den politierechter hetzij omdat het een eenvoudige overtreding is, ofwel een misdrijf voorzien bij art. 138 1°) tot 9°) van het wetboek van strafrechtspleging ofwel nog een misdrijf dat bij eene bijzondere wetsbepaling van de bevoegdheid is van den politierechter.

In Frankrijk waar de hier besproken tekst niet werd gewijzigd beslist het Hof van Verbreking dat artikel 192 niet toepasselijk is en derhalve de boetstraffelijke rechtbank onbevoegd wanneer bij de boetstraffelijke rechtbank een misdrijf aanhangig werd gemaakt dat een wanbedrijf is vallende uitzonderlijk in de bevoegdheid van den politierechter (de twee laatste gevallen voorzien door onzen nieuwen tekst) (zie Cass. Fr. 21 Januari 1928 Sirey 1928 I, 114).

Men mag ook nooit uit het oog verliezen dat art. 192 afwijkt van de gewone regelen der bevoegdheid in strafzaken en derhalve beperkend moet geïnterpreteerd worden.

DERDE GEVAL. Men onderwerpt aan de Boetstraffelijke Rechtbank de beoordeeling van een wanbedrijf. Bij toepassing van verzachtende omstandigheden past de rechtbank slechts eene politiestraf toe en wordt het feit vanaf dat oogenblik eene eenvoudige overtreding.

Van verzending wegens onbevoegdheid kan hier natuurlijk geen spraak zijn want het feit blijft een wanbedrijf tot op het oogenblik dat de rechtbank uitspreekt. Men kon vroeger het recht van beroep betwisten. Het Hof van Verbreking had het beurtelings toegekend aan de burgerlijke partij, het openbaar Ministerie en den betichte (zie advies van Proc. Generaal Leclercq hierboven aangehaald).

De nieuwe tekst heeft allen twijfel opgeheven. Het beroep is altijd mogelijk.

P. M. ORBAN.

(1) Attendu que dans ces circonstances, les imputations du prevenu ne constituent ni le délit de calomnie ni le délit de diffamation prévus par les articles 443 et 444 du code pénal, mais la contravention de police du chef d'injures verbales, punissables en vertu de l'art. 561, 7°, du même code;

Attendu que, de ce chef, le prévenu a décliné la compétence du juge dont appel;

Attendu qu'en général les tribunaux correctionnels sont, à raison de la matière, incompetents pour connaître les contraventions de police;

Que la loi a étendu leur compétence aux contraventions dans les cas prévus par l'art. 192 du code d'instruction criminelle;

Que cette disposition a pour objet de leur attribuer le pouvoir de juger en cette matière, si la partie publique ou la partie civile n'a pas demandé le renvoi, sans distinguer si les tribunaux correctionnels ont été saisis par citation du chef d'une contravention de police, ou du chef d'un délit qui s'est modifié en contravention par l'instruction faite à l'audience;

que cette disposition attributive de juridiction exceptionnelle ne comporte point l'interdiction expresse au prévenu de soulever le même déclinatoire;

Que les droits de défense et le principe des deux degrés de juridiction doivent être égaux pour toutes les parties et ne permettent point d'accueillir une dérogation à ces règles de justice, sans une disposition expresse de la loi, disposition qui n'existe point, pour enlever au prévenu la faculté du déclinatoire soulevé par lui;

Par ces motifs... (Zie Pand. Belges V° Déclinatoire : Matière répressive nr 38 in nota.)

VLAAMSCHE JURISTEN ABONNEERT U OP
HET "RECHTSKUNDIG WEEKBLAD" !!!

KRONIEK VAN HET NEDERLANDSCHE RECHTSLEVEN.

Maart-September 1938.

Twee groote verliezen heeft in de periode, waarover deze kroniek loopt, de Nederlandsche rechtswetenschap door den dood geleden. In den nacht van 23 op 24 Mei, den nacht nadat hij wegens het bereiken van den zeventigjarigen leeftijd, schijnbaar nog in ongerepte kracht zijn hoogleeraarsambt had neergelegd, overleed Prof. Mr. Ph. Kleintjes. Na een uiterst veelzijdige en afwisselende werkzaamheid in staatsdienst, advocatuur en bedrijfsleven, in velerlei landen, was hij in 1908 hoogleeraar in het Staatsrecht te Groningen geworden, vanwaar hij in 1919 naar de Gemeentelijke Universiteit van Amsterdam overging, waar hij belast was met het onderwijs in het Indisch Staatsrecht en het Volkenrecht. Van deze beide vakken had het eerste in zijn «Staatsrecht van Nederlandsch Indië» een uitvoerig standaardwerk aan hem te danken, terwijl hij de literatuur over het laatste nog kort geleden met een beknopt mees-terwerkje «Inleiding tot het Volkenrecht» verrijkte.

Evenals Kleintjes reeds emeritus maar schijnbaar nog voor vele jaren levens bestemd was de oud-raadsheer in den Hoogen Raad Mr. M. Polak, die op 4 Augustus overleed. Naast een voortreffelijk magistraat was hij een theoreticus van den eersten rang op het terrein van het Handelsrecht, waaraan hij een gezaghebbend handboek wijdde.

* * *

Op wetgevend gebied heeft de verslagperiode geen gebeurtenissen van de eerste grootte gezien. Zoowel de nieuwe bepalingen omtrent ruilverkaveling (bijlagen Ned. Juristenblad 166) als de bekrachtiging van het verdrag nopens het conservatoir beslag op luchtvaartuigen en de daarvoor noodige wijzigingen in de nationale wetgeving (bijlagen N.J.B. 171) werden wet en traden in werking. Niet van meer belang wellicht, maar wel meer sensationeel was de wijziging van het Reglement van orde en discipline voor de Advocaten en Procureurs, waardoor voortaan voor de toelating tot de balie de Nederlandsche nationaliteit vereischt zal zijn (bijlagen N.J.B. 192). Deze nieuwe regeling beeindigt een strijd, die met een actie uit den kring der advocaten zelf is begonnen en die niet zoozeer liep

over de vraag, of in het algemeen wenschelijk was het vereischte te stellen — dat gaf wel ieder toe — dan wel over deze, of het opportuun was de leemte aan te vullen juist nu een zeer klein aantal zeer beklagenswaardige buitenlanders, Duitsche uitgewekenen, die zich de moeite getroost hebben om den Nederlandschen graad van meester in de rechten te behalen, daarvan het slachtoffer zouden worden.

Zeker belangrijker dan deze tot stand gekomen wetgevende maatregelen zijn een tweetal ontwerpen, een tot wijziging en aanvulling van de wet van 22 April 1855 tot regeling en beperking van het recht van vereeniging en vergadering (bijlagen N.J.B. 186) en een tot bestrijding van het euvel der schijnacten, waarbij schuldenaars door middel van het z.g. constitutum possessorium bepaalde schuldeischers onbehoorlijk boven andere bevoordeelen (bijlagen N.J.B. 187). Het eerste ontwerp wil zonder van de vrijgevege beginselen der bestaande wet principieel af te wijken krachtiger tegen ongewenschte vereenigingen waken door een speciale procedure in het leven te roepen, waarin een vereeniging door den rechter verboden kan worden verklaard. Thans kan over het al dan niet verboden karakter van een vereeniging slechts een rechterlijke uitspraak worden verkregen langs den omweg van een strafvervolgning tegen een der leden wegens het deelnemen aan een verboden vereeniging. Interessant is verder, dat volgens het ontwerp verboden zal zijn een staatkundige vereeniging, aan welker werkzaamheden vreemdelingen deelnemen of die haar werkzaamheid uitstrekt tot het buitenland.

Wat het ontwerp tot bestrijding der schijnoverdrachten betreft, dit wil zijn doel bereiken vooreerst door het uitbreiden der rechtsvermogens, die in geval van faillissement zekere voorafgaande rechtshandelingen als in fraudem creditorum verricht beschouwen, maar vooral door voor de levering van roerende zaken, die onder den vervreemder als houder voor den verkrijger blijven, een authentieke acte te eischen. Het wetsontwerp heeft reeds zeer veel critiek ondervonden en speciaal de doeltreffendheid van den laatstgenoemden maatregel is sterk in twijfel getrokken.

De Nederlandsche Juristenvereeniging hield dit jaar haar vergadering te Middelburg, een vergadering, die, als schrijver dezes juist ziet, interessanter is voor de beoordeeling van de werkzaamheid der vereeniging dan door haar resultaten. Gelijk men weet bestaat de werkwijze der vereeniging daarin, dat telken jare twee onderwerpen van *jus constituendum* worden behandeld, elk ingeleid door twee praeadviseurs. Gewoonlijk eindigt de behandeling met een stemming over vraagpunten. De onderwerpen, ten aanzien waarvan ditmaal de wenschelijkheid van wetshervorming aan de orde was gesteld, waren de hoogere voorziening in strafzaken en de vertegenwoordiging krachtens volmacht. Vooral bij het eerste onderwerp kwam een eigenaardige karaktertrek der vereeniging sterk aan het licht. Het ging hier om de vraag, of ons geldend strafprocesrecht, dat behalve in bagatelzaken den verdachte achtereenvolgens de rechtsmiddelen van hooger beroep en cassatie geeft, welk laatste middel dan veelal nog tot verwijzing kan leiden, niet meer tijd en moeite aan een zaak besteedt, dan voor een juiste berechting noodig is. Van de beide praeadviseurs had de eene, de Haagsche advocaat Mr. D. J. Veegens slechts detailhervormingen mogelijk geacht, de andere echter, de Leidsche hoogleraar Van Bemmelen, verdedigde een geheel nieuw systeem, waarbij in plaats van hooger beroep én cassatie voortaan slechts een van beide middelen toegelaten zou zijn, waartuschen het openbaar ministerie, of zoo men dat niet wenschen mocht, de rechter, al naar den aard der zaak, zou kiezen. Het treffende was nu, dat niet alleen dit voorstel met een enorme meerderheid verworpen werd, maar dat zelfs de kleinere hervormingen, waarvoor zoowel de «hervormingsgezinde» als de «conservatieve» praeadviseur zich hadden uitgesproken: mogelijkheid van cassatie ook bij vrijspraak, mogepen vergist door hervorming aan de orde te lijkheid van herziening ook ten nadeele van den verdachte, werden afgestemd.

De geschiedenis der Nederlandsche Juristenvereeniging kent meer dergelijke conservatieve vota. Het zou er bijna op gaan lijken, of het bestuur zich geregeld in de keuze der onderwerpen van regelingen, waarvan blijkbaar de groote meerderheid der Nederlandsche juristen geen hervorming noodig acht. In werkelijkheid ligt de zaak natuurlijk anders; wat ontbreekt is niet het inzicht in de onvolmaaktheid van

het bestaande maar het vertrouwen in de verbetering, die een voorgestelde hervorming zal brengen. Geen hervorming echter is aanvaardbaar onmiddellijk nadat zij is uitgedacht, zij heeft een soms langen tijd noodig om aan den eenen kant de geesten aan haar te laten wennen, aan den anderen kant haar ontwerpers de gelegenheid te geven haar aan de hand van de geoefende kritiek te vervolmaken. Gaat men over een juist gelanceerde gedachte terstond stemmen, waarbij de stemmers zich toch moeilijk op een ander standpunt kunnen stellen dan alsof zij werkelijk over een wetsvoorstel beslissen, dan is verwerping bijna zeker en na een dergelijke verwerping is de kans, dat iemand hetzelfde denkbeeld nog zal verdedigen zooveel te kleiner geworden. Zoo zou men tot het resultaat komen, dat de Juristenvereeniging, die juist de wetshervorming stimuleeren wil, in feite zeer tegen haar wil werkt als een instituut tot het smoren van denkbeelden, die anders wellicht zeer goed levensvatbaar hadden kunnen blijken.

Met het andere onderwerp was het overigens dit jaar geheel anders gesteld. Hier gold het een door den wetgever uiterst onvoldoende geregelde materie, waaromtrent reeds lang een rijke rechtspraak en literatuur bestaat, en was de vraag in hoofdzaak slechts, in hoeverre de uitkomsten dier literatuur en rechtspraak voor codificatie vatbaar zijn. Voor de allervoornaamste grondbeginselen, in de eerste plaats, dat de vertegenwoordigde gebonden moet zijn, wanneer, op grond van gedragingen zijnerzijds, de derde mocht aannemen, dat de vertegenwoordiger tot de betreffende handeling bevoegd was, beantwoordde de vergadering die vraag bevestigend. Een keus tusschen verschillende mogelijke regelingen had zij eigenlijk slechts te doen bij de vraag, of degene, die zich ten onrechte als gemachtigde heeft voorgedaan, tot nakoming dan wel tot schadevergoeding gehouden zal zijn. Een groote meerderheid besliste voor het laatste. Wat tenslotte de beroemde vraag van de onherroepelijk gegeven volmacht betreft, verwierp de vergadering het denkbeeld, dat de intrekking van zulk een volmacht nimmer gevolg zou mogen hebben, maar sprak wel den uitteraard vagen wensch uit, dat die intrekking in bepaalde door de wet te noemen gevallen gevolg zal missen.

Een aantal belangrijke arresten valt uit de besproken periode te boekstaven. Daar is vooreerst het arrest van 18 Februari 1938 (No 323 van Weekblad van het Recht en Nederlandsche Jurisprudentie, met noot van Scholten), dat het leerstuk der natuurlijke verbintenis weder een nieuwe phase van ontwikkeling doet intreden. Het arrest 1108 van verleden jaar, dat ik in mijn vorige kroniek besprak, scheen een reactie in te luiden op de groote vrijgevigheid, waarmede de rechtspraak verplichtingen van moraal en fatsoen als natuurlijke verbintenissen erkende. Ik merkte toen reeds op, dat nog moeilijk te berekenen viel, hoever die reactie precies zou gaan. Het thans gewezen arrest bewijst, dat zij minder ver gaat, dan men wel had kunnen vermoeden. In het berechte geval, dat van een vrouw, die door sterke pressie van haar man was bewogen een vordering tot scheiding van tafel en bed tegen dezen in te stellen, waarvoor de gronden in werkelijkheid ontbreken, en aan wie de man daarvoor een aanzienlijke uitkeering tot onderhoud had toegezegd, besliste thans de Hoge Raad, dat het hof zeer goed de zedelijke plicht van den man om deze toezegging na te komen als van zoo dringenden aard had kunnen aanmerken, dat daaruit een natuurlijke verbintenis voortvloeide. Het arrest beperkt dus nog in zooverre de sinds 1926 geldende leer, dat het verplichtingen van moraal en fatsoen nog slechts als natuurlijke verbintenissen erkent, wanneer die verplichtingen van bijzonder dringenden aard zijn, maar het laat vallen de beperking, die men uit het arrest van 1937 had kunnen lezen, dat alleen verplichtingen tot herstel van onrecht en tot belooning van diensten in aanmerking kunnen komen.

Een bijdrage tot de leer der kwijtschelding levert het arrest van 12 November 1937 (No 377, met noot van Scholten). In casu had een schuldeischer jegens den accountant van zijn schuldenaar verklaard (althans dat beweerde deze laatste), dat hij van zijn vordering afzag. De Hoge Raad echter besliste, dat deze verklaring nimmer als kwijtschelding kon gelden, nu zij niet jegens den schuldenaar zelf was ge-

daan. Of voor kwijtschelding overigens een overeenkomst vereischt is, dan wel een eenzijdige handeling kan volstaan, liet de H. R. uitdrukkelijk in het midden.

Hoe een in het maatschappelijk verkeer alledaagsch verloop van zaken moeilijk voorzienbare juridische complicaties kan medebrengen illustreert het arrest van 6 Januari 1938 (No 525, met noot van Meijers). In dit geval was een tijdschrift door een uitgever van een anderen overgenomen. De nieuwe «eigenaar» kwam behoorlijk de door zijn voorganger gesloten advertentie-overeenkomsten na, maar werd, toen hij het deswege verschuldigde vorderde door den adverteerder begroet met het verweer, dat niet hij, maar zijn voorganger de schuldeischer was. Toen hierop de nieuwe uitgever meende dit verweer gemakkelijk te kunnen ontzenuwen door te beweren, dat zijn voorganger hem de betreffende vordering had gecedeerd, zag hij ook dit betoog in hoogste instantie falen, omdat ook dan de vordering, die gecedeerd zou zijn, niet kon slagen, daar immers de oude uitgever van zijn kant niet aan zijn verplichting tot plaatsing der advertenties had voldaan. Wel was die plaatsing door den nieuwen uitgever geschied, maar deze had daarbij niet gehandeld om de verbintenis van zijn voorganger te kwijten, gelijk art. 1418 Burgerlijk Wetboek voor het tenietgaan van diens verbintenis vordert, maar slechts ter voldoening aan de verbintenis, die hij door de overneming van het geheele bedrijf op zich meende te hebben genomen.

Een zeer betwiste vraag van radiomuziek-auteursrecht beantwoordt het arrest van 6 Mei 1938 (No 635, met noot van Meijers). Een caféhouder had in zijn café de radio ingeschakeld op een uitzending van een muziekstuk, welke uitzending zelf met toestemming van den auteur geschiedde. De Hoge Raad besliste, dat hij dus doende het muziekstuk in het openbaar ten gehore had gebracht en wel, nu de auteur niet ook speciaal daarvoor toestemming had gegeven, in strijd met het recht van dezen laatste.

G. T. LANGEMIJER.

Abonneert U op "Rechtskundig Weekblad" !

RECHTSPRAAK

65

HOF VAN VERBREKING

Vacantiekamer. — 7 September 1938.

Voorzitter : M. Rolin.

Verslaggever : M. Limbourg.

Op. Min. : M. Sartini van den Kerckhove.

CONTRACT. — HUUR. — SUBSTITUTIE VAN EEN NIEUW GEHUURD VOORWERP AAN HET OUDE. — GEEN NIEUWE RECHTSBAND.

Wanneer een huurder van een verhuurder een piano van een bepaald merk heeft in huur genomen en nadien deze piano met accoord van beide partijen door een andere piano van een verschillend merk wordt vervangen, ontstaat er niet noodzakelijk door deze substitutie een nieuwen rechtsband.

Cassal t/ Op. Min.

Het Hof,

Gehoord raadsheer Limbourg in zijn verslag, en op de conclusiën van den heer Sartini van den Kerckhove, Advokaat Generaal ;

Op het eenig middel van cassatie, genomen van de verkrachting van artikel 491 van het Strafwetboek, artikel 16 der wet van 17 April 1878 (voorafgaandelijke titel van het Strafvorderingswetboek) ; artikels 1134, 1302, 1315, 1341, 1583, 1709, 1715 en 1741 van het Burgerlijk Wetboek ; artikel 97 van de Grondwet, doordat « de betichting door het arrest als bewezen aanzien gesteund is op de overtreding van een burgerlijk contract van huur dat tegenover betichte slechts mag bewezen worden door de middelen van het burgerlijk recht en namelijk door een schriftelijk bewijs, vermits de waarde van het voorgewende huurcontract fr. 150 overtreft » ; dat « het feit dat het eerste huurcontract betreffende de piano merk Roland Popper zou overgegaan zijn op de piano merk Philips mag slechts schriftelijk bewezen worden » ; dat « geen enkel schriftelijk bewijs noch van nieuw huurcontract noch van overdragen van het huurcontract der piano Roland Popper op de piano Philips is geleverd » ; en dat, « overigens, door het enkel feit der teruggave van de piano merk Roland Popper in 1935, verviel het huurcontract van 1928 in den niet, vermits het voorwerp van dit huurcontract aan den eigenaar werd teruggegeven » ; dat dus het Hof van Beroep de wetsbeschikkingen hierboven aangehaald overtreden en verkeerdelijk toegepast heeft met te weigeren recht te doen op de schriftelijke besluiten door de betichte voor het Hof genomen ;

Overwegende dat, door schriftelijk contract van 22 November 1928, waarvan het bestaan erkend werd door eischeresse in hare conclusiën voor het Hof van Beroep, eischeresse eene mechanieke piano merk Roland Popper in huur genomen heeft ; dat in 1931 deze piano teruggegeven werd aan den verhuurder en, door hem, door eene andere mechanieke piano, merk Philips, vervangen ;

Overwegende dat het middel op het feit gesteund dat, een nieuw contract, hetzelfde voorwerp hebbende (huur), in 1931 bij de substitutie van de piano Philips aan de piano Roland Popper, zou aangegaan geweest zijn ;

Overwegende dat er uit het feit van de substitutie van eene piano aan een andere, het ontstaan van een nieuwe rechtsband, in de plaats van den eersten gesteld, niet noodzakelijk spruit, zoodat deze laatste zou ophouden de betrekkingen der partijen te beheerschen ; dat het mogelijk is dat de substitutie van eene piano Philips aan de piano Roland Popper met volle toestemming en zelfs op aanvraag van eischeresse geschied is, zonder eenig voornemen van wege de partijen het eerste contract te niet te doen ;

Overwegende dat, bij gebrek aan bewijs van het voornemen der partijen een nieuw contract in de plaats te stellen van het oorspronkelijk contract, het middel in feite mist ;

Overwegende dat het bestreden arrest te recht en met gepaste redenen, de conclusiën van eischeresse verwerpt met te zeggen dat zij het verbreken van het eerste contract en het ontstaan van een nieuw contract niet bewezen heeft ; dat het arrest dus gemotiveerd is ;

Overwegende dat de bestreden beslissing werd geveld op een rechtspleging in dewelke de substantieele of op straf van nietigheid voorgeschreven rechtsvormen werden nageleefd en dat de uitgesproken veroordeelingen overeenkomstig de wet zijn ;

Om deze Redenen :

Verwerpt de voorziening ; verwijst eischeres tot de kosten.

66

HOF VAN VERBREKING

2e Kamer. — 4 October 1938.

Voorzitter : M. Rolin.

Verslaggever : M. Istas.

Op. Min. : Mr Sartini van den Kerckhove.

VERKEER. I. — K. B. 1 FEBR. 1937, ART. 11. — DRAAGWIJDTE, GEBIEDEND VOORSCHRIFT.

II. VERVALLENVERKLARING VAN HET RECHT TE VOEREN. — VOORWAARDEN.

III. OPSCHORSING DER HOOFDSTRAF; HEEFT NIET NOODZAKELIJK VOOR GEVOLG OPSCHORSING VAN BLJKOMENDEN MAATREGEL (VERVALLENVERKLARING VAN RECHT TE VOEREN).

I. *De voerder van een autovoertuig die niet over de vereischte lichamelijke hoedanigheden beschikt dient zich ervan te onthouden een voertuig te besturen; doet hij zulks niet dan ontstaat daardoor alleen de overtreding van de reglementaire beschikking.*

Art. 11 van het K. B. van 1 Febr. 1937 is geenszins een zuiver principieele verklaring, doch een gebiedend voorschrift, strafbaar gesteld krachtens art. 2 der wet van 1 Oogst 1899.

II. *Het recht een voertuig te besturen mag vervallen*

verklaard worden bij dengene die veroordeeld werd om een voertuig te hebben bestuurd wanneer hij lichamelijk niet in staat was zulks te doen.

III. Wanneer de rechter het voordeel der opschorsing verleent voor de hoofdstraf is hij geenszins gehouden ditzelfde voordeel uit te breiden tot den bijkomenden maatregel die bestaat in het vervallen verklaren van het recht een voertuig te besturen.

D'Hoore t/ Op. Min.

Gehoord Raadsheer Istas in zijn verslag, en op de conclusiën van den Heer Sartini van den Kerckhove, Advocaat Generaal;

Gelet op het bestreden vonnis door de Rechtbank te Luik in dato 1 April 1938 uitgesproken;

Omtrent het eerste middel: schending van art. II van het Koninklijk Besluit van 1 Februari 1937, doordat bestreden vonnis eischer veroordeeld heeft omdat hij niet in staat was te besturen noch de vereischte lichamelijke hoedanigheden had, alswanneer eenerzijds deze staat volgens de wet aan eischer niet kan ten laste gelegd worden en anderzijds dat art. II hierboven bedoeld geen aanleiding kan geven tot straf;

Overwegende dat de rechter ten gronde geenszins te onderzoeken had of eischer verantwoordelijk was voor den staat waarin hij zich bevond; maar dat hij moest nagaan of de inbreuk ten laste van eischer gelegd hem toe te schrijven was; dat het middel onder dat oogpunt beschouwd, in feite niet opgaat;

Overwegende dat bestreden vonnis de inbreuk vaststelt in de bewoordingen zelf van art. II van het hierboven aangehaald Koninklijk Besluit, dat het op een nauwkeurige en omstandige wijze aanstipt dat eischer wanneer hij zijn autovoertuig terug in beweging wilde brengen in een zoodanig zenuwachtigen toestand verkeerde dat de politie moest tusschenkomen; dat, daar hij op het onderzoek van een door den politiecommissaris aangezochten geneesheer, aangetast werd bevonden van een zenuwkwaa die volstrekt onverenigbaar is met het beroep van autovoerder, op het oogeiblik dat hij een autovoertuig bestuurde en gebruik maakte van den openbaren weg, eischer de hierboven bedoelde reglementaire beschikking heeft overtreden;

Overwegende dat het vonnis door zich te steunen op het feit dat eischer, door zulke kwaal aangetast, niet in staat was om te besturen en daarvoor niet de vereischte lichamelijke hoedanigheden had, daardoor zelf beslist dat eischer zich had moeten onthouden van te besturen en dat het gebrek zich te onthouden hem dus moet ten laste gelegd worden; dat de rechter ten gronde, zoowel wat het materiele bestanddeel van de inbreuk betreft als wat de mogelijkheid aangaat deze ten laste van eischer te leggen, een bindende beoordeeling uitbrengt die aan het toezicht van het Hof van Verbreking ontsnapt;

dat anderzijds gezegd artikel II geenszins een zuivere principieele verklaring of een eenvoudige in algemeene bewoordingen opgestelde raadgeving

bevat, maar een uitdrukkelijk en gebiedend voorschrift dat belang heeft voor de veiligheid van het verkeer en waarvan de miskenning op zich zelf alleen een overtreding uitmaakt op de verkeerspolitie, overtreding die, krachtens artikel 2 der wet van 1 Oogst 1899, vatbaar is voor straf afgezien van alle andere inbreuk;

Dat het middel dus onder geen enkel oogpunt kan worden aangenomen;

Omtrent het tweede middel: dat de schending aanklaagt van artikel 2 der wet van 1 Oogst 1899-1924 doordat bestreden vonnis ten laste van eischer de definitieve vervallenverklaring van het recht een voertuig te voeren heeft uitgesproken, alswanneer de wet voorziet dat deze vervallenverklaring slechts mag uitgesproken worden ter gelegenheid van een veroordeeling voor inbreuk op de verkeerspolitie of voor een verkeersongeval te wijten aan het persoonlijk feit van den dader:

Overwegende dat eischer, veroordeeld hoofdens inbreuk op de verkeerspolitie, te wijten aan zijn persoonlijk feit om een voertuig te hebben bestuurd als wanneer hij lichamelijk niet in staat was het te doen (art. 41 van het K. B. van 1 Februari 1934) vervallen moet worden verklaard van het recht te voeren, en dat deze vervallenverklaring om reden van de kwaal bij eischer vastgesteld, bij toepassing van artikels 2 der wet van 1 Oogst 1899-1924, ten definitieven titel mocht worden uitgesproken;

dat de rechter ten gronde te dien opzichte zijn beslissing wettelijk heeft gerechtvaardigd; waaruit volgt dat het middel niet mag worden aangenomen;

Omtrent het derde middel: schending van art. 2 der wet van 1 Oogst 1899-1924, doordat bestreden vonnis daar waar het de opschorsing heeft verleend voor de hoofdstraf welke voortvloeide uit de inbreuk op artikel II van het algemeen reglement van 1 Februari 1934, deze opschorsing niet heeft toegestaan voor de bijkomende straf die bestaat in de vervallenverklaring van het recht een voertuig te besturen:

Overwegende dat het middel alzoo voorgesteld, voor het Hof de vraag opwerpt of de opschorsing toepasselijk is op de verplichte vervallenverklaring van het recht te voeren, welke in 't belang van de openbare veiligheid werd opgelegd door het derde alinea dat door artikel 2 der wet van 1 Oogst 1924 bij artikel 2 der wet van 1 Oogst 1899 werd gevoegd;

Overwegende dat geen enkele wetsbeschikking den rechter verplicht het voordeel van de opschorsing tot den maatregel uit te breiden;

Dat het middel dus niet gegrond is;

En overwegende dat bestreden beslissing werd geveld op een rechtspleging in dewelke de substantieele of op straf van nietigheid voorgeschreven rechtsvormen werden nageleefd en dat de uitgesproken veroordeelingen overeenkomstig de wet zijn;

Om deze Redenen:

Verwerpt het vonnis, verwijst eischer in de kosten.

67

HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

10e Kamer. — 7 Juli 1938.

Voorzitter : M. Van der Heyde.

Raadsheeren : MM. Ooms en Eyben.

Adv. Gen. : M. Sabbe.

Pleiters : Mrs Van der Straeten en Van Parys.

STRAFRECHT. — GENEESKUNDIGE PRODUCTEN. — PRODUCTEN DIE IN DE GENEESKUNDE EN IN DE NIJVERHEID GEBRUIKT WORDEN. — DROGIST.

De verkoop van scheikundige producten die in de geneeskunde en in de nijverheid gebruikt worden is voorbehouden aan hen die op wettelijke wijze het beroep van drogist uitoefenen, zelfs wanneer deze producten niet tot geneeskundige doeleinden hebben gediend.

X. t/ O. M.

Aangezien de beroepen regelmatig zijn;

Aangezien de feiten sub litt. A, B, D der betichting vermeld bewezen gebleven zijn door het onderzoek voor het Hof gedaan;

Aangezien, wat betreft de betichting C, te rechte en zich steunende op de duidelijke en stellige bewoordingen van artikel 36 van het K. B. van 31 Mei 1885, de eerste rechter van oordeel geweest is dat de verkoop van scheikundige produkten die in de geneeskunde en eveneens in de nijverheid gebruikt worden, alleen aan hen die het beroep van drogist uitoefenen voorbehouden was, zelf wanneer deze produkten niet tot geneeskundige doeleinden benuttigd werden;

Aangezien trouwens, door de rechtspraak aangenomen wordt dat de verkoop van produkten tot beide voormelde gebruiken bestemd aan ongemachtigde personen, niet toegelaten wordt (Beroepshof Brussel, 28 April 1934, Journal des Pharmacies de Belgique 1934, blz. 543);

Aangezien door den eersten rechter een billijke beraming gedaan werd door de burgerlijke partij geleden schade;

Om deze Redenen :

Het Hof,

Aannemende voor het overige de redenen van den eersten Rechter;

Gezien art. 24 der wet van 15 Juni 1935;

Gezien artikelen 7 en 36 van het K. B. van 31 Mei 1885, 4 en 6 van het K. B. van 6 Mei 1922;

Gezien de wetbepalingen in het bestreden vonnis aangehaald, alsook art. 211 van het strafvorderingswetboek, aangeduid ter zitting door den Heer Voorzitter;

Bevestigt in al zijne beschikkingen het bestreden vonnis en verwijst den betichte in de kosten van beroep beloopende in 't geheel 26,85 fr. jegens den Staat; alsmede in de beroepskosten jegens de burgerlijke partij.

68

HOF VAN BEROEP TE GENT

1e Kamer. — 9 Juli 1938.

Voorzitter : M. de Cocquéau des Motes.

Raadsheeren : MM. de Brabandere en Vandenbogaerde.

O. M. : M. Opdebeeck.

Pleiters : Mrs J. Brutsaert en H. De Potter.

KORTGEDING. — PLAATSELIJKE BEVOEGDHEID. — GEEN UITZONDERINGEN TOEGELATEN.

Inzake kortgeding zijn geen uitzonderingen aan de algemeene regels van de plaatselijke bevoegdheid toegelaten (art. 51, wet 25-3-1876).

A. Damman t/ Le Secours de Belgique, N. V.

Overwegende dat, luidens artikel 51 der wet op de bevoegdheid de betwistingen nopens de tenuitvoerlegging van een vonnis bij de rechtbank alwaar de ten uitvoerlegging wordt vervolgd dienen ahangig gemaakt te worden;

Overwegende dat de dringendheid van burgerlijke betwistingen die de proceduur in kortgeding rechtvaardigt evenwel geen afwijking toelaat van voormeld principe van territoriale bevoegdheid,

dat de bepaling van artikel 51 gebiedend is en de bevoegdheid van den rechter der huisvesting uitsluit;

Overwegende dat de betwiste ten uitvoerlegging zich te Brussel heeft voorgedaan;

Overwegende dat appellant voor den eersten rechter alsook voor het Hof de onbevoegdheid ratione loci heeft opgeworpen;

Om deze Redenen :

Het Hof,

Gelet op artikelen 2, 37 en 41 der wet van 15 Juni 1935;

Alle strijdige conclusies als ongegrond verwerpende;

Ontvangt het beroep;

Verklaart het gegrond;

Vernietigt derhalve het bestreden vonnis en, rechtdoende, zegt dat de eerste rechter onbevoegd was om tegenwoordig geding te beslechten;

Verwijst geïntimeerde in de kosten van beide instantiën.

NOTA. — Dit arrest hervormt het vonnis, in kortgeding geveld op 17-3-1938 door den Heer Voorzitter der rechtbank te Kortrijk en verschenen in het Rechtskundig Weekblad van 23-10-1938, blz. 230, n° 44. Indien de argumentatie van den eersten rechter kon aangenomen worden, zou artikel 51 der wet van 25-3-1876 nooit «moeten» toegepast worden bij kortgeding gezien er steeds dringendheid bestaat.

Abonneert U op Rechtskundig Weekblad

69

BURGERLIJKE RECHTBANK TE ANTWERPEN

13 Juli 1938.

Voorzitter : M. Laureyssens.

Pleiters : Mrs H. Deckers en Eug. Van den Bosch.

BEURSHANDELINGEN OP TERMIJN. — BEVOEGDHEID. — KON BESLUIT VAN 15 OCTOBER 1934. — GEBREK AAN DEKKING IN VOORZIENE VORMEN. — GEEN RECHTSINGANG VOOR LASTHEBBER.

Beursverhandelingen op termijn zijn kansverrichtingen die niet mogen aanzien worden als normale handelszaken van de bevoegdheid der Rechtbank van Koophandel.

Ingevolge het K. B. van 15 October 1934 (Besluit wet n° 10) heeft de lasthebber geen rechtsingang voor de uitvoering van verhandelingen waarvoor geen dekking geëischt werd in de vormen voorzien door art. 5.

Zij worden aanzien als spel (art. 1965) en de lasthebber wordt beschouwd de titels die ter dekking werden gegeven zonder rechtmatige reden in zijn bezit te hebben en mag ze derhalve niet verwezenlijken.

J. t/ V. G. en Cons.

Aangezien de vraag van aanlegger voor doel heeft verweerster te hooren veroordeelen aan aanlegger terug te geven 13 titel van 25 Shares aan drager elk van de N. V. Roan Antelope Copper «Mines» koepoon n° 5 aangehecht of gebonifieerd en 40 sociale deelen parts sociales der N. V. «Agrofor» koepoon n° 2 aangehecht of gebonifieerd;

Aangezien deze titels door aanlegger ter hand gesteld werden aan verweerster, de eene op 18 October 1937, en de andere op 27 Augustus 1937 ten einde als waarborg te dienen voor het goed einde van beursverhandelingen door aanlegger bij verweerster verhandeld, en dat verweerster die titels thans wil aanwenden tot dekking van het debiet saldo vertoond door de afrekening van aanleggers beursverhandelingen;

Aangezien ten onrechte verweerster de bevoegdheid der burgerlijke rechtbank betwist als zouden de verrichtingen van wisselagent steeds handelszaken daargestellen;

Aangezien kansverrichtingen als deze die hieronder zullen beschreven worden niet mogen gerangschikt worden als normale handelszaken die van de bevoegdheid der Handelsrechtbank zouden afhangen;

Aangezien trouwens de wet van 15 Mei 1932 in geval van betwisting de algeheele en volledige jurisdictie der burgerlijke rechtbanken inricht;

Aangezien ook de ontvankelijkheid betwist wordt doordat het slechts van den lasthebber inzake beursverhandelingen is dat artikel 6 van het Koninklijk Besluit van 15 October 1934 de rechtsvordering uitschakelt en niet voor den ordegever;

Aangezien het vaststaat ter zake dat einde Juli 1937 aanlegger regelmatig aan verweerster beursorders gaf enkele «Comptant» andere in groot aan-

tal betrekking hebbende op waarden die op termijn markt verhandeld worden;

Aangezien aanlegger betwist op de termijnmarkt gewerkt te hebben;

Aangezien nochtans uit de afgeleverde bordereelen en uit de maandelijksche afrekeningen ten duidelijkste blijkt dat het grootst aantal verhandelingen op termijn gebeurden; dat de bordereelen telkens vermelden op welk termijn de aankoop geschiedde, dat die aankopen gebeurden voor een aantal van 25 titels of een meervoud van 25 titels, dat vanaf einde Augustus 1937 het grootste deel van de aangekochte titels niet gelicht werden doch «Reporteerd»; dat de uittreksels van rekening den aard en het aantal der gereporteerde titels vermelden;

Aangezien ingevolge het Koninklijk Besluit van 15 October 1934 (besluitwet n° 10) de lasthebber geen rechtsingang heeft (accès au prétoire) voor de uitvoering van verhandelingen waarvoor geen dekking geëischt werd in de vormen bepaald door artikel 5 van dit Koninklijk Besluit;

Aangezien in zake geen akte van dekking opgemaakt werd geteekend door den ordegever en bepaling van den aard en van de nummers der effecten; dat artikel 6 van dit Koninklijk Besluit bijgevolg toelaat de toepassing van artikels 1965 van het burgerlijk wetboek in te roepen voor de termijnverhandelingen waarvoor zulke dekking niet voorzien was;

Aangezien bij gebrek aan vordering voor de uitvoering van die beursverhandelingen verweerster zonder reden in bezit is van de kwestieuze titels, dat zij het recht niet heeft die titels te verwezenlijken om zich te dekken voor eene schuldvordering die ze wettelijk niet bezit want dat zulks er zou op neer komen haar toe te laten zich in bezit te stellen van een pand zonder formaliteiten, hetgeen uitdrukkelijk verboden is door artikel 2078 van het Burgerlijk Wetboek; dat verweerster bijgevolg verplicht is terug te geven wat ze zonder rechtmatige reden in haar bezit heeft;

Aangezien het trouwens zoo eenvoudig was voor ervaren wisselagenten zooals de verweerders eene regelmatige akte van dekking te doen ondertekenen op het oogenblik dat ze de titels in waarborg vroegen aan aanlegger;

Aangezien de «exception de jeu» wettelijk is hoe erg ook ze inzake de goede trouw van aanlegger in opspraak kon brengen;

Om deze Redenen :

De Rechtbank gehoord den heer Struyf, Substituut van den Prokureur des Konings in zijn eensluidend advies gegeven ter openbare zitting van 7 dezer, alle verdere en tegenstrijdige besluiten verwerpende verklaart zich bevoegd, geeft akte aan aanlegger van zijne schatting, zegt voor recht dat de vraag van aanlegger gegrond is; dat de 13 titels van 25 shares van N.V. Roan Antelope Copper Mines en de 40 sociale aandelen N. V. Agrofor zonder rechtsoorzaak in handen van verweerster bevinden daar ze op onregelmatige wijze aan haar in pand gegeven werden tot dekking van de beursverhandelingen van aanlegger; veroordeelt verweerster deze

titels binnen de 24 uren van de beteekening van het huidig vonnis aan aanlegger ter hand te stellen op straf van door verweerster aan aanlegger te betalen eene schadevergoeding gelijk aan de waarde dezer titels op den dag der uitvoering van huidig vonnis.

Veroordeelt verweerster tot de kosten des gedinges.

70

BURGERLIJKE RECHTBANK TE TURNHOUT

7 Juli 1938.

Voorzitter : M. Janssens.

Rechters : M. Van den Hove en Van Bael.

Op. Min. : M. Van Aert.

Pleiters : Mrs Smolderen en L. Bóone.

ECHTSCHIEDING. — NIEUW HUWELIJK DOOR DE VROUW AAN TE GAAN. — ART. 296 B. W. — BE-REKENING VAN TERMIJN. — INSCHRIJVING OP REGISTERS VAN DEN BURGERLIJKEN STAND. — VREEMDE OF ONZEKERE NATIONALITEIT.

De burgemeester eener gemeente kan niet gedagvaard worden om over te gaan tot het voltrekken van een huwelijk indien het ambt van officier van den Burgerlijken Stand aan een Schepene werd gedelegeerd. Het bureelhoofd van den Burgerlijken Stand evenmin, daar hij slechts handelt onder bevel en toezicht van den officier van den Burgerlijken Stand.

Art. 296 B. W. dat bepaalt dat in geval van echtscheiding wegens bepaalde redenen de echtgescheidene vrouw slechts 10 maanden na de uitspraak van de echtscheiding mag hertrouwen moet aldus gelezen worden dat door «uitspraak» wordt verstaan de datum waarop het vonnis in de registers van den Burgerlijken Stand werd overgeschreven.

De overschrijving in de registers van den Franschen Burgerlijken Stand is onvoldoende om den wettelijken termijn te doen lopen indien er eenigen twijfel bestaat omtrent de nationaliteit daar het verbod door art. 296 B. W. opgelegd dient aanzien te worden als een regel van Belgisch bijzonder volkenrecht.

Cornelissen en Verhoeven t/ Van Hoeck, Van den Kerkhof en Janssens.

Aangezien de vordering ertoe strekt verweerders zich te zien en te hooren veroordeelen om binnen de 24 uur van het tusschen te komen vonnis over te gaan tot het voltrekken van het huwelijk van aanleggers ;

Aangezien eerste en derde verweerders, gedagvaard in hun respectievelijke hoedanigheid van officier van den Burgerlijken Stand der Stad Turnhout en van bureelhoofd van den Burgerlijken Stand, buiten zaak dienen gesteld te worden dewijl, bij delegatie van het College van Burgemeester en Schepenen der Stad Turnhout, het ambt van officier van den Burgerlijken Stand werd toevertrouwd aan tweeden verweerder en voor wat derden verweerder betreft, deze geen verantwoordelijkheid te dragen heeft daar hij onder bevel en toezicht van den officier van den Burgerlijken Stand handelt ;

Aangezien aanlegster op 3 September 1927 gehuwd met den genaamden Schapelynck Jozef, de echtscheiding heeft aangevraagd aan de rechtbank van eersten aanleg te Rijsel ; dat bij vonnis in dato van 24 October 1936 deze Rechtbank de echtscheiding heeft uitgesproken ten voordeele van aanlegster ;

Aangezien volgens de bepalingen van de Fransche wet voormeld vonnis den 5 October 1937 ingeschreven werd op de registers der huwelijksakten van de Stad Rijsel ;

Aangezien aanlegster beweert van Fransche nationaliteit te zijn en zich beroept op de Fransche wetgeving, krachtens welker toepassing het termijn, om een tweede huwelijk te mogen aangaan, sinds 24 Augustus 1937, hetzij tien maanden na voormeld vonnis, verstreken is ;

Aangezien de officier van den Burgerlijken Stand der Stad Turnhout, zich steunende op artikel 296 van het Burgerlijk Wetboek hetwelk bepaalt dat in geval van echtscheiding wegens bepaalde redenen de echtgescheidene vrouw slechts tien maanden na de uitspraak van de echtscheiding mag hertrouwen, zich terecht verzet heeft tegen het voltrekken van het tweede huwelijk ; dat door uitspraak dient verstaan de datum waarop het vonnis in de registers van den Burgerlijken Stand werd overgeschreven ;

Aangezien het blijkt uit de elementen der zaak en niet door aanleggers wordt tegengesproken, dat Schapelynck Jozef, geboren te Rijsel op 21 November 1902, met zijne echtgenootte Cornelissen Augusta Joanna en kinderen, werden ingeschreven op de bevolkingsregisters der Stad Turnhout sedert 6 Februari 1931 als zijnde van Belgische nationaliteit, geboren zijnde uit Belgische ouders ;

Aangezien tot staving hunner bewering aanleggers enkel een getuigenschrift voorbrengen van den burgemeester der Stad Rijsel waaruit blijkt dat Schapelynck Frans, vader van Schapelynck Jozef, van Fransche nationaliteit is ;

Aangezien het dus ten allerminste twijfelachtig is, gezien de tegenstrijdige verklaringen der gemeentebesturen, dat Schapelynck van Fransche nationaliteit is en derhalve de Belgische wetgeving dient toegepast te worden, te meer dewijl het verbod, in artikel 296 van het Burgerlijk Wetboek aan den officier van den Burgerlijken Stand opgelegd, als een regel van Belgisch bijzonder volkenrecht dient aanzien te worden ; (Poulet, Manuel de Droit international privé Belge N° 350) ;

Om deze Redenen :

De Rechtbank,

Recht doende op tegenspraak, op het eensluidend advies van het Openbaar Ministerie, verklaart den eisch onontvankelijk voor wat betreft de eerste en derde verweerders, verklaart hem onontvankelijk jegens tweeden verweerder doch ongegrond en wijst aanleggers er van af ; zegt voor recht dat het huwelijk tusschen aanleggers slechts zal kunnen voltrokken worden vanaf 6 Augustus 1938 ;

Veroordeelt aanleggers tot de kosten des gedinges.

71

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE BRUGGE

13 October. 1938.

Voorzitter : M. D'Hoedt.
 Referendaris : M. Maertens.
 Pleiters : Mrs Aernoudts en Claeys.

RECHTSPLEGING. — VENNOOTSCHAP IN VEREFFENING. — VORDERING INGELEID DOOR VEREFFENAAR ALLEEN. — VERKORTING VAN MAATSCHAPPELIJKE BENAMING. — ONTVANKELIJKHEID.

Een vordering ingeleid door den vereffenaar namens een vennootschap in zijn hoedanigheid van vereffenaar is ontvankelijk.

De dagvaarding gedaan ten verzoeken eener vennootschap waarvan de benaming werd verkort en zonder aanduiding van den maatschappelijken zetel is geldig indien gedaagde voldoende ingelicht is over de hoedanigheid van den eischer.

Welvaart t/ Bonnet.

Aangezien eischer de betaling van 2618,90 frank, vraagt, koopprijs van leveringen.

Aangezien eischer optreedt namens de N. V. Zenipa, waarvan hij vereffenaar is; dat verweerder opwerpt dat een vereffenaar het recht niet heeft op te treden namens een vennootschap, doch de vordering op naam van de vennootschap moet inspannen.

Aangezien eischer handelt in naam van de vennootschap, daar hij namens haar optreedt, dat hij handelt in zijne hoedanigheid van vereffenaar en dat de vordering dus ontvankelijk is.

Aangezien verweerder nog opwerpt dat de vennootschap Zenipa niet bestaat en dat de dagvaarding den maatschappelijken zetel niet aanduidt;

Aangezien verweerder zeer goed weet dat de vennootschap in vereffening Nieuport en Panne Zeeproducten haren naam verkort in Zenipa; dat hij onder deze benaming de facturen ontving en naar Zenipa schreef om over de betaling zijner rekeningen te handelen; dat hij ook uitstel van betaling vraagt en dus weet waarvan er spraak is;

Dat verweerder zelfs zonder de aanduiding van den maatschappelijken zetel voldoende ingelicht is over de hoedanigheid van den eischer.

Ten gronde:

Aangezien verweerder vraagt om de schuld af te kwijten met maandelijksche betalingen van 100 frank;

Aangezien hij niet bewijst dat hij ongelukkig en te goeder trouw is;

Om deze redenen, de Rechtbank ontvangt de vordering, zegt dat het exploit van zaakinstel rechtsgeldig is, veroordeelt verweerder tot de betaling van 2618,90 frank koopprijs van waren, aan eischer q.q.

72

WERKRECHTERSRAAD TE HASSELT
(Kamer voor Werklieden)

4 November 1937.

Voorzitter : M. Frederix.
 Rechtskundig bijzitter : M. Kranzen.
 Pleiters : Mrs De Spot en Driessen.

SOCIALE WETGEVING. — GEZINSVERGOEDINGEN. — EISCH TOT TERUGBETALING. — BEDROG. — BEWIJS.

Om terugbetaling te kunnen bekomen van uitbetaalde gezinsvergoedingen moet het onomstootbaar bewijs worden geleverd dat er bedrog werd gepleegd gedurende de periode der uitbetalingen.

Compensatiekas der Kristene Patroons t/ Lenaerts.

Gezien het tusschenvonnis door den raad geveld, den 15 Juli 1937.

Gezien het proces-verbaal van getuigenverhoor, gehouden den 21 Oktober 1937;

Overwegende dat het vaststaat dat de eischeres gedurende jaren de bijdragen opgetrokken heeft en de gezinsvergoedingen uitbetaald heeft;

Overwegende dat om op deze betalingen te kunnen terugkomen, het onomstootbaar bewijs zou moeten geleverd worden, dat er gedurende al deze jaren bedrog gepleegd werd;

Overwegende dat de raad dit onomstootbaar bewijs niet vindt in het gehouden getuigenverhoor;

Overwegende dat eerst en vooral de getuige van het rechtstreeks verhoor zijn onderzoek deed op een tijdstip dat niet in de betwiste periode valt; dat zijne verklaringen tegengesproken worden door de getuigen van het tegenverhoor; dat in strijd met hetgeen eischeres steeds vooropgezet heeft, het blijkt uit de bijgebrachte stukken dat er wel verzekering tegen arbeidsongevallen en pensioenkaart bestond; dat de getuigen van het tegenverhoor het certificaat van Dr. Bollen, waaruit blijkt dat gedaagde sinds jaren onbekwaam is tot ernstigen arbeid, bevestigen; dat de door gedaagde bebouwde oppervlakte volgens bijgebracht certificaat, wel ongeveer 2 ½ Ha. bedraagt;

Dat de eisch bijgevolg ongegrond is;

Om deze beweegredenen:

de Werkrechtersraad, kamer voor werklieden.

Na alle middelen tot verzoening ter zitting uitgeput te hebben;

Alle andere en tegenstrijdige besluiten verwerpend;

Verklaart den eisch ongegrond;

Diensvolgens wijst eischeres af en veroordeelt haar tot de kosten.

Abonneert U op Rechtskundig Weekblad

BALIELEVEN

PLECHTIGE OPENINGSZITTING VAN DE VLAAMSCHER CONFERENTIE DER BALIE VAN ANTWERPEN OP ZATERDAG, 5 NOVEMBER 1938

De Vlaamsche Conferentie der Balie van Antwerpen opende hare werkzaamheden van het loopende rechterlijk jaar door eene plechtige zitting welke plaats had in het Assisenhof van het Gerechtshof te Antwerpen.

Voor een zeer groot aantal aanwezigen opende de Voorzitter Mr Van den Brande in enkele al te beknopte bewoordingen de vergadering. Hij verwelkomde den Heer Graaf de Lichtervelde, eerste Voorzitter van het Hof van Beroep te Brussel, die aan de Conferentie de eer had aangedaan de zitting met zijne tegenwoordigheid op te luisteren alsook den heer Voorzitter der Rechtbank van Eersten Aanleg te Antwerpen M. Van Stratum, die eveneens had willen plaats nemen op het verhoog. Verder waren nog aanwezig de Heer Prokureur des Konings De Schepper, de Heer Voorzitter der Rechtbank van Koophandel M. Stappers, de Heer Krijgsauditeur De Bie en verder talrijke magistraten en hoogwaardigheidsbekleeders.

Als openingsredenaar trad Mr Maurice Lambreghts op, die als onderwerp had gekozen «De economische gebondenheid der Nederlanden». Een passionant onderwerp, dat onbetwistbaar van aard was om de meeste belangstelling te verwekken, doch ook om de geesten te prikkelen en aanleiding te geven tot contradictie. Mr Lambreghts behandelde het met uiterst veel tact, in een sierlijke rede, merkwaardig gedocumenteerd. Hij wist, met de zwaarste overgangen, te zweven van het prozaïsch rijk der cijfers naar de hoge luchten der utopie, doch steeds wist hij zijne toehoorders ten eerste te boeien en zijne voordracht werd dan ook met warm applaus begroet. Onze lezers zullen in een van de eerstkomende nummers van het Rechtskundig Weekblad deze even origineele als interessante rede kunnen lezen.

De Heer Stokhouder Stuyck, die volgens de traditie de kritiek van de rede van Mr Lambreghts moest voorbrengen, onderlijnde er de verdiensten van doch liet niet na te doen uitschijnen hoezeer vele utopische beschouwingen van den spreker vreemd waren aan het economisch gebeuren. Dat enkel in de materiele werkelijkheid zijn stevige basis vindt. De achtbare stokhouder sprak daarna de gebruikelijke herinneringsrede uit betreffende de confraters overleden in den loop van het vorig rechterlijk jaar.

's Avonds vergaderde een talrijke schaar confraters rond een uitstekenden disch in de lokalen «De Boeck». De Heer Minister van Verkeerswezen Mr Marck, luisterde dit banket met zijn tegenwoordigheid op, alsook talrijke afgevaardigden van de zusterconferenties en eveneens de afgevaardigde van den Tuchtraad der Balie van Parijs die sinds een paar jaar regelmatig de openingszittingen van de Vlaamsche Conferentie bijwoont.

Een reeks tafelspeeches en een korte revue besloten dezen welgelukten dag.

CONFERENTIE VAN DE BALIE VAN LEUVEN

Men laat ons zooeven weten dat er te Leuven eene Conferentie van de balie gesticht werd.

Ze zal niet den naam «Vlaamsche Conferentie» dragen omdat het eenvoudig logisch is dat in een Vlaamsche stad zooals Leuven geen andere Conferentie dan een Vlaamsche denkbaar is.

Hierna volgt de lijst der bestuursleden voor het tegenwoordig rechterlijk jaar.

Voorzitter: Mr Edg. Van Dessel.

Ondervoorzitter: Mr F. Tielemans.

Schrijver: Mr P. Vandevelde.

Hulpschrijver: Mr A. Caulier.

Schatbewaarder: Mr K. Reynaert.

BIBLIOGRAPHIE

PROF. DR. F. VAN GOETHEM: Beginselen van Sociale Wetgeving, met medewerking van Dr. W. Leën. — Tweede druk. — Antwerpen Standaard Boekhandel. — Brussel Etabl. Bruylant. 1938.

Vóór een paar jaar verscheen van de hand van Prof. Van Goethem een werk getiteld «Beginselen van Sociale Wetgeving» waarvan we in het Rechtskundig Weekblad destijds de bijzondere verdiensten hebben onderlijnd. Dit boek werd in de Vlaamsche rechtswereld zoo gretig ontvangen dat het na minder dan twee jaar reeds uitverkocht was. Een tweede uitgave was dringend noodig. De wijzigingen die zich hadden voorgedaan in de sociale wetgeving gedurende de twee laatste jaren waren echter zeer belangrijk zoodanig dat sommige gedeelten van het werk grondig dienden herzien te worden. Deze aanpassing van de nieuwe uitgave aan de wetgeving van dezen dag is geschied door de medewerking van Dr. W. Leën, de in de Vlaamsche rechtswereld zoo gunstig gekende rechtsgeleerde en specialist op het gebied van sociaal recht.

Het uitstekend kader dat meesterlijk getrokken was door Prof. Van Goethem is thans volledig aangevuld en de nieuwe uitgave is heel wat uitgebreider dan de vorige. Zij vermeldt niet enkel in een zeer klare analyse den inhoud der wetgevende bepalingen met de oneindigheid der uitvoeringsbesluiten, doch zij maakt de toepassing van de normen duidelijk door passende voorbeelden en geeft daarbij een zeer uitvoerige bibliographie die toelaat elk van de hoofdstukken dieper in te studeeren.

Er is geen twijfel dat deze nieuwe uitgave even spoedig zal uitverkocht zijn als de vorige en dat het prachtig en zoo nuttig leerboek van de Heeren Van Goethem en Leën een van de grootste successen zal zijn van de Vlaamsche rechtsliteratuur der laatste jaren.

André TSCHOFFEN: Les Sociétés de Personnes à responsabilité limitée. Commentaire de la loi du 9 juillet 1935. — Tweede druk. — Brussel Etabl. Bruylant. 1938.

Tusschen de talrijke commentaren die in den laatsten tijd verschenen zijn betreffende de wet op de personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid is deze samengesteld door Mr André Tschoffen een van de meest practische en de meest gebruikte. Er komt zoo pas een tweede uitgave van te verschijnen wat het meest klaarblijkelijk bewijs is van het groot nut van dit commentaar.

In dit werk wordt nota gehouden met de samenschakeling der wet van 9 Juli 1935 met de algemeene

wetten op de handelsvennootschappen en de nieuwe editie is ook voorzien van een commentaar op het Koninklijk Besluit van 9 September 1935 betreffende het fiscaal regiem van deze soort vennootschappen.

Zooals in de vorige uitgave zal ook thans weer de verzameling formulieren die het boek bevat de grootste diensten te bewijzen.

Lucien BELVA : Traité de l'Expropriation pour cause d'utilité publique. — Maison Larcier, Brussel, 1938.

De merkwaardige verhandeling over de onteigening ten algemeenen nutte die destijds verscheen in de Pandectes Belges van de hand van Dronsart was in de laatste jaren zeer verouderd en op verre na niet meer op de hoogte van de wetgeving en de rechtspraak van dezen tijd. Dit jaar verscheen in het deel 129ter (der Pandectes Belges Ve Utilité publique) een nieuwe bewerking van den vroegeren tekst door Mr Lucien Belva. Het was haast een volledig werk dat door alle juristen die zich met de vraagstukken van onteigening bezig houden ten eerste werd op prijs gesteld.

Thans is van dit uitstekend werk een afzonderlijke uitgave verschenen bij de firma Larcier. Het is een zeer gelukkig initiatief dat dit onmisbaar verzamelwerk in de handen zal brengen van velen die de Pandectes Belges niet regelmatig gebruiken.

Bij de juristen die zich met de onteigeningsprocessen bezig houden is het werk van Dronsart Belva te zeer gekend en gewaardeerd opdat we er hier de bijzondere hoedanigheden zouden moeten van onderlijnen.

De nieuwe editie zal het zeer groot nut van dit werk, dat werkelijk de stof volledig uitput, aanzienlijk verhoogen.

MEDEDEELINGEN

Uittreksel uit den Moniteur van 14-10-1938

MINISTERIE VAN ARBEID EN SOCIALE
VOORZORG

VACATURE BIJ HET INTERNATIONAAL
ARBEIDSBUREAU, TE GENEVE

Een vergelijkend examen wordt in België uitgeschreven om het ambt van sectielid, dat op 1 September 1939 bij het Internationaal Arbeidsbureau te Genève zal opvallen, te begeven.

Deze bediening is voorbehouden aan een candidaat van Belgische nationaliteit.

1. — Aanwervingsvoorwaarden

Duur : zeven jaar, onder inachtneming van een jaar proeftijd, met mogelijkheid van hernieuwing.

Wedde : bepaald naar volgende schalen :

	Basiswedde	Jaarl. verhoog.	Maximumwedde
4e categorie	10.800	500	13.800
3e »	14.350	550	17.650
2e »	18.250	600	21.850
1e »	22.550	700	26.000

(Het getal posten van de eerste categorie is beperkt en de bevordering tot die categorie geschiedt naar keuze).

De aanvangswedde wordt bepaald met inachtneming van de titels, den leeftijd en de ervaring van den gekozen candidaat.

2. — Toelatingsvoorwaarden.

- a) Belg zijn;
 - b) meer dan 21 en minder dan 35 jaar oud zijn;
 - c) aan de door het statuut bepaalde gezondheidsvoorwaarden voldoen;
 - d) houder zijn van regelmatig uitgereikte universitaire diploma's die overeenstemmen met één of meerdere Fransche licentiegetuigschriften met melding « in economische wetenschappen »;
 - e) nauwkeurig en vlot opstellen in een der officieele talen van het Internationaal Arbeidsbureau (Engelsch en Fransch) en een goede kennis hebben van de andere officieele taal.
- Het is bovendien wenschelijk andere talen machtig te zijn.

3. — Examen.

De kandidaten worden tot een schriftelijk examen opgeroepen.

4. — Bij de aanvragen van de kandidaten moeten de volgende documenten gevoegd worden :

- a) een omstandig curriculum vitae;
- b) een afschrift van de universitaire diploma's;
- c) het advies van personen die hun werkwijze hebben kunnen beoordelen;
- d) een medisch attest (1);
- e) een extract uit het geboorteregister;
- f) een photo.

De aanvragen moeten vóór 31 December 1938 op het Internationaal Arbeidsbureau (dienst « personeel »), te Genève (Zwitserland), toekomen.

De aanvragen moeten eigenhandig gesteld zijn.

(1) Ingevolge de van kracht zijnde statutaire beschikkingen, moet het medisch attest uitgaan van een bevoegden geneesheer en moet er uit blijken :

- 1° dat de candidaat gezond is;
- 2° dat hij aan geen gebreken of ziekte lijdt die het behoorvervullen van zijn functie zouden verhinderen;
- 3° dat geen persoonlijk of familiaal pathologisch antecedent, of eenige duidelijke vatbaarheid voor een ziekte die een vroegtijdige invaliditeit of dood kan veroorzaken, wordt vastgesteld.

BIBLIOGRAPHIE

NEDERLANDSCH JURISTENBLAD. — Nr 37. — 29 October 1938. — Mr Ph. A. Enthoven : Zekerheidsrechten op roerende goederen. — Mr W. C. L. van der Grinten : Rechtsmisbruik als onrechtmatige daad in de rechtspraak.

Nr 38. — 5 November 1938. — Mr A. C. van Zeggelen : Bescherming der rechten van uitvoerende kunstenaars.

JOURNAL DES TRIBUNAUX. — Nr 3547. — 30 October 1938. — C. G. Furnivall-Salinger : La profession d'avocat en Angleterre.

DEUTSCHES RECHT. — Nr 19/20. — 15 October 1938. — Dr Frank : Sudeten-deutsche Rechtswahrer. — Telegrammwechsel zwischen Reichsminister Frank und Reichskommissar Henlein. — Telegrammwechsel zwischen dem Führer und Reichsminister Frank. — Dr. Frank : Zehn Jahre Nationalsozialistische Rechtswahrerbund. — Frick : Der Aufbau des Nationalsozialistischen Staates und das Staatsrecht. — Ohnesorge : Volksnahes Postrecht. — Dorpmüller : Neues deutsches Eisenbahnverkehrsrecht. — Dr. Rier : Das Ende der «grösseren» Tschecho-Slowakei. — Prof. Walz : Nationalsozialismus und Demokratie. — Dr. Best : Rechtsstaat. — P. Sülwald : Aufbau und Aufgaben des Reichsrechtsamts des NSDAP. — Billig : Der Junge Rechtswahrer im Rechtsleben des Dritten Reiches. — Engert : Alte Erinnerungen.

De Vlijt, Nationalestr., 46, Antwerpen. A. Somville, best.